

KLAVIR- INSTRUMENTALISTI

Umetniška gimnazija - glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri - glasbena smer; modul B:
petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: klavir-instrumentalisti

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri:

druge oblike samostojnega ali skupinskega dela: glasbeno ustvarjanje:

- za harmoniko, violino, violo, violončelo, kontrabas, flavto, oboo, klarinet, fagot, saksofon, rog, trobento, pozavno, tubo in tolkala (96 ur)
- za kitaro, citre in harfo (48 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Matjaž Balažic, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Renata Bauer, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Tina Bohak Adam, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Pia Brodnik, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Ambrož Čopi, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Barbara De Costa, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Tatjana Dvoršak, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Nina Frank, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danilo Kostevšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Primož Kranjc, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Egon Mihajlovič, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Ilonka Pucihar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tomaž Sevšek Šramel, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tatjana Vasle, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Borut Zagoranski, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Suzana Zorko, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Zala Mikeln

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-klavir-instrumentalisti_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [253149955](#)

ISBN 978-961-03-1209-3 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, določil učni načrt klavir-instrumentalisti za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul B – petje-instrument) in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (glasbena smer, modul B – petje-instrument).

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu klavir-instrumentalisti za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul B – petje-instrument) in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri (glasbena smer, modul B – petje-instrument).

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagmam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

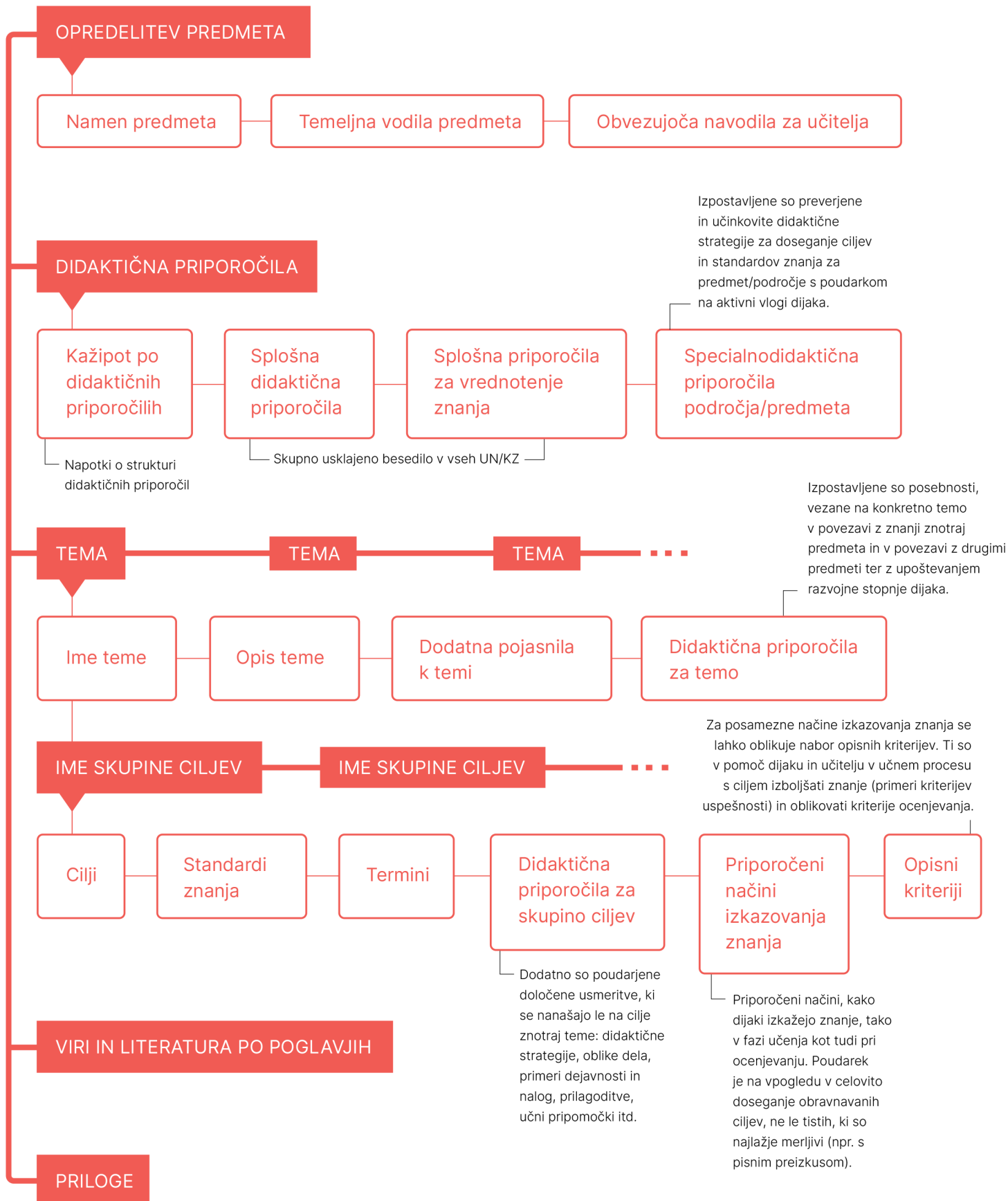
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 10

Namen predmeta..... 10

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 11

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih 12

Splošna didaktična priporočila 12

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 14

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 15

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 21

1. LETNIK 22

Tehnične in muzikalne prvine 22

Skladbe različnih obdobj in značajev 24

Skladbe a prima vista, harmonizacija, osnove
improvizacije 26

2. LETNIK 28

Tehnične in muzikalne prvine 28

Etude 30

Skladbe iz obdobja baroka, predklasicizma in
klasicizma 32

Skladbe iz obdobj od zgodnje romantike do
21. stoletja 34

Skladbe a prima vista, harmonizacija, osnove
improvizacije, klavirski duo 36

3. LETNIK 38

Tehnične in muzikalne prvine 38

Etude 40

Skladbe iz obdobja baroka in predklasicizma 42

Skladbe iz obdobja klasicizma 43

Skladbe iz obdobj od zgodnje romantike do
21. stoletja 44

Skladbe a prima vista, osnove improvizacije,
spremljava instrumentalistov in pevcev,
klavirski duo 46

4. LETNIK 48

Tehnične in muzikalne prvine 48

Etude 50

Skladbe iz obdobja baroka in predklasicizma 51

Skladbe iz obdobja klasicizma 52

Skladbe iz obdobj od zgodnje romantike do
21. stoletja 54

Skladbe slovenskih skladateljev 56

Skladbe a prima vista, osnove improvizacije,
spremljava instrumentalistov in pevcev,
klavirski duo 57

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH59

1. letnik..... 59

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 59

SKLADBE RAZLIČNIH OBDOBJ IN ZNAČAJEV
..... 59

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA,
OSNOVE IMPROVIZACIJE 60

2. letnik..... 60

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 60

ETUDE 60

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA,
PREDKLASICIZMA IN KLASICIZMA 61

SKLADBE IZ OBDOBJ OD ZGODNJE
ROMANTIKE DO 21. STOLETJA 61

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA,
OSNOVE IMPROVIZACIJE, KLAVIRSKI DUO . 62

3. letnik..... 63

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 63

ETUDE 63

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA IN
PREDKLASICIZMA 64

SKLADBE IZ OBDOBJA KLASICIZMA 64

SKLADBE IZ OBDOBJ OD ZGODNJE
ROMANTIKE DO 21. STOLETJA 64

SKLADBE A PRIMA VISTA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, SPREMLJAVA INSTRUMENTALISTOV IN PEVCEV, KLAVIRSKI DUO.....	65
4. letnik.....	66
TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE	66
ETUDE.....	66
SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA IN PREDKLASICIZMA	66
SKLADBE IZ OBDOBJA KLASICIZMA	67
SKLADBE IZ OBDOBIJ OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA.....	67
SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV	68
SKLADBE A PRIMA VISTA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, SPREMLJAVA INSTRUMENTALISTOV IN PEVCEV, KLAVIRSKI DUO.....	69
PRILOGE	71

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Poslanstvo predmeta klavir v tem učnem načrtu je razvijati dijakov glasbeni potencial še na drugih instrumentih poleg glavnega instrumenta. Učni načrt je zastavljen široko. Učitelja usmerja pri izboru učnih strategij in k cilju usmerjenih učnih aktivnosti za razvoj dijakovih glasbenih sposobnosti (posluš, pozornost, glasbeni spomin), spretnosti (tehnika igranja na klavir) in znanj (glasbene prvine, glasbene oblike, izvajalska sredstva in sestavi, elementi interpretacije, glasbeni slogi, žanri in zvrsti). Dijak spoznava, razume in uporablja strokovne glasbene izraze in razvija osnovne pianistične spretnosti, raziskuje izrazne možnosti instrumenta, razvija občutek za pulz, ritem, tempo, fraziranje, dinamično, agogično in tonsko oblikovanje, spoznava osnovne artikulacijske možnosti klavirske tehnike, uri se v branju glasbene pisave, razume in uporablja zakonitosti glasbene teorije, se navaja na estetsko in umetniško doživljanje ter razvija glasbeni okus, spoznava literaturo domačih in tujih skladateljev različnih slogov, žanrov in zvrsti ter prek tega slogovne značilnosti posameznih glasbenih obdobj. S tem razvija zavest o pomenu ohranjanja narodne identitete in spoznava glasbeno dediščino drugih kultur in narodov.

Hkrati predmet omogoča dijaku, da skupaj z drugimi strokovno-teoretičnimi predmeti pogloblja glasbeno nadarjenost in muzikalnost, da nastopa po svojih najboljših močeh, prejme priznanja za svoje dosežke in z glasbo prispeva k dobrobiti skupnosti.

Obvladovanje osnov klavirja je praktično uporabno za vsakega glasbenika, ne glede na to, kateri je njegov glavni instrument ali pa če gre za petje (npr. analiza partiture, komorna igra, spremljanje svojih učencev v bodočem pedagoškem delu).

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe (izvajanje, poslušanje, ustvarjanje). Učitelj ob upoštevanju dijakove stopnje razvoja in njegovih interesov izbira glasbene vsebine, uvrščene v naslednje skupine ciljev učnega načrta: Tehnične in muzikalne prvine, Etude, Skladbe različnih obdobj in značajev, Skladbe *a prima vista*, harmonizacija, osnove improvizacije, spremljava instrumentalistov in pevcev, klavirski duo. Učitelj posveča pozornost celotnemu dijakovemu razvoju, poleg glasbene nadarjenosti tudi dijakovemu fizičnemu in duševnemu zdravju.

Tako učitelj kot dijak skrbita za kvaliteto učnega jezika in spoštljivo medsebojno komunicirata.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk je celostno in ciljno zastavljen za vsakega posameznega dijaka. Temelji na podlagi sodobnih raziskav, kulturnih vrednot in učinkovitih strategij. Učitelj pozna in spodbuja dijakove ambicije ter nadstandardne sposobnosti, zagotavlja kvalitetno strokovno podporo in mu s tem pomaga oblikovati ter uresničevati kratko-, srednje- in dolgoročne cilje. Za učinkovito načrtovanje pouka učitelj sočutno in spodbudno spremlja dijakovo trenutno počutje, odzivanje in napredek. Ob pogovorih z dijakom, sodelovanju s starši, posvetu s strokovnimi sodelavci in z nabiranjem dodatnih strokovnih znanj upošteva dijakove predispozicije in okoliščine, ki zahtevajo prilagajanje pouka tako zaradi obremenitev pri pouku, nastopih in tekmovanjih, kot tudi zaradi dijakovega zdravstvenega stanja ter psihofizičnega počutja. Nenehno ohranja spodbudno naravnost in usmerja k najvišji možni uresnitvi dijakovih potencialov. S pristopom, osredinjenim na dijaka, dijak zavestno gradi svojo glasbeno identiteto.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih preišči, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

88 tipk sodobnega klavirja ima svoje mesto celo v svetovnem dnevu klavirja, ki ga slavimo osemnosedeseti dan v letu.

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- » temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijakov),
- » dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter
- » kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obisk koncertov, glasbenih prireditev in srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja prispevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovem prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezni letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pod vsako temo (letnik) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične in muzikalne prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

S široko opredelitvijo pojmov (npr. skladbe različnih obdobj in značajev) se učitelju omogoča avtonomija pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Bistvene prvine klavirskega pouka so igranje po posluhu, raziskovanje skladb različnih slogov, branje *a prima vista*, harmonizacija in igranje klavirskih spremljav. Širok nabor klavirskih začetnic in literature omogoča izbor del, ki bodo najbolj koristila posamezniku. Posebno pozornost namenjamo pomnjenju izbranih glasbenih del in s tem h kreptvi različnih vrst spomina: slušni, motorični, harmonski, oblikovni, čustveni, jezikovni idr. Dobrodošla je tudi improvizacija, ki omogoča dijaku razvoj ustvarjalnih, slušnih in izraznih sposobnosti ter boljše iznajdljivost v nepredvidljivih okoliščinah izvajalskih nastopov.

Dijak pri pouku klavirja krepi notranji sluh, glasbeno domišljijo in doživljanje, uzaveščeno posluša kvaliteto zvoka in sledi procesu oblikovanja interpretacije ter vrednoti svoje igranje. Ob tem uzavešča telesno držo,

ravnovesje in prožnost gibov, sprošča morebitne odvečne napetosti ob igranju klavirja ter uporablja osnovne elemente klavirske tehnike. Učitelj lahko v procesu pouka ob spoštovanju dijakove integritete in njegovi privolitvi tudi s fizičnim dotikom pomaga do uzaveščenja drže, učinkovitega gibanja in fizioloških procesov telesa ter do sproščanja morebitnih napetosti. Učitelj uzavešča dijaka o pomenu splošnega zdravja, fizične kondicije in vaj za telesno moč ter prožnost. Pomaga mu oblikovati rutine ogrevanja telesa pred vadenjem, raztezanja obremenjenih delov telesa v odmorih in načine umirjanja po končanem vadenju.

Učitelj omogoča dijaku soustvarjanje učnega procesa s ključnimi dejavniki: namera učenja, osebni cilji, kriteriji uspešnosti, zastavljanje vprašanj, samovrednotenje in med-vrstniško vrednotenje. To vodi k aktivnejši dijakovi vlogi v učnem procesu ter k celostnemu razvoju in trajnejšemu znanju. Dijak si ob učnem načrtu zastavlja kratko-, srednje- in dolgoročne cilje in namere, vrednoti svoje delo v povezavi z zastavljenimi cilji ter je deležen kvalitetnih in izčrpnih povratnih informacij predvsem od učitelja, prav tako pa tudi od drugih dijakov (ob nastopih ali drugih skupinskih projektih) z namenom krepitve osebnostno-glasbeno-pianističnega razvoja, veščin, znanja in nadgradnje dosežkov.

Učitelj prevzame odgovornost za izbiro ustreznega programa, s katerim se dijak predstavlja na nastopih, preverjanjih znanja in ocenjevanjih.

Dijak razvija odgovornost za svoja znanja in spretnosti: v povezavi z učnim načrtom in standardi znanja oblikuje lastne cilje; razvija sposobnosti za načrtovanje učenja; usvaja ter oblikuje strategije za doseganje zastavljenih ciljev; ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela; spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka v skladu z zastavljenimi cilji. Na nastopih predstavlja svoje ustvarjalne in poustvarjalne dosežke.

Dijak pridobiva verodostojne podatke iz knjižnih in drugih virov ter tehtno uporablja računalniške programe in mobilne aplikacije. Učitelj uči in spodbuja dijaka k uporabi kvalitetnih notnih izdaj. Svoje znanje in splošno razgledanost dijak širi z dostopanjem do spletnih informacij, kot so: IMSLP in druge knjižnice, You Tube, Spotify in podobni kanali za poslušanje glasbe. Priporočene vsebine, ki podpirajo ter širijo njegovo glasbeno znanje in spretnosti, so: avtentičnost igranja (authenticity in music), izvajalska praksa (performance practice), historično informirana izvajalska praksa (historically informed performance practice), najrazličnejše tehnike dihanja, sproščanja, motivacije, vizualizacije, EFT (emotional freedom technique) in somatske prakse (Aleksandrova tehnika, Feldenkraisova metoda, body-mind centering, body mapping, Grindeajina tehnika ...). Slednje omogočajo tudi stabilno zdravstveno stanje in psihofizično kondicijo, učinkovito soočanje s tremo in z izvajalsko anksioznostjo ter pripravljajo na optimalne izvajalske nastope. Dijak uporablja možnosti avdio in video snemanja glasbenih izvedb med poukom, med procesi vadenja in na nastopih.

Pomembno je negovanje glasbene pismenosti. Upošteva se izvirni, dogovorjeni in splošno sprejeti zapis skladateljevega imena in priimka, razvrstitve njegovih del, oznak ter naslovov skladb. Slednji so pogosto slovenjeni.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pod vsako skupino ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi

vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

Pri vrednotenju znanja učitelj redno spremlja dijakov postopni razvoj in napredek, preverja njegovo moč dojemanja glasbe, raven znanja, sposobnosti in spretnosti. Dijaku zagotavlja izčrpne povratne informacije o njegovem delu in napredovanju. Sprotno temeljito vrednotenje znanja, sposobnosti in spretnosti zagotavlja celovito sliko o napredku in morebitnih težavah posameznega dijaka. Na tem temelju pripravimo načrt nadaljnjega dela in oblikujemo učinkovite strategije za vadenje. Učitelj preverja znanje pri vsaki individualni uri pouka, na internih in javnih nastopih. K preverjanju lahko učitelj občasno povabi tudi druge učitelje istega ali sorodnega predmeta, kar bo okrepilo timsko delo, izmenjavo izkušenj in usklajevanje meril. Individualni pouk instrumenta se ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih.

Učitelj učinkovito pripravlja dijaka na nastope; to vključuje tako temeljito tehnično, muzikalno in doživljajsko pripravljenost skladbe kot tudi psihofizično pripravo. Ob tem je pomemben tudi mentalni trening (zvočno, vizualno, fizično, miselno predstavljanje skladbe), kognitivno prestrukturiranje omejujočih misli, vizualizacija optimalnega nastopa, čustvena regulacija pred nastopom, med njim in po njem ter širok nabor dostopnih tehnik za optimalni nastop ter doživljanje zanosa (*flowa*).

Medpredmetno povezovanje

Velik pomen ima **medpredmetno povezovanje**, kar pomeni iskanje povezav predmeta z drugimi predmetnimi področji, sodelovanje učiteljev različnih predmetnih področij v učno-vzgojnih dejavnostih, vzajemno načrtovanje skupne ali sočasne obravnave sorodnih vsebin in podobno. Učitelj se povezuje z drugimi strokovnimi člani pedagoškega aktiva, sodeluje pri načrtovanju medpredmetnih povezav in ustvarjalno oblikuje izvajanje učnega procesa.

Dijak se ob vključevanju v skupne projekte in pri klavirski spremljavi navaja na medsebojno umetniško sodelovanje ter razvija sposobnosti komunikacije, ustvarjalnosti, samoiniciativnosti in podjetnosti. Svoje znanje, pridobljeno pri drugih glasbeno-teoretičnih predmetih, uporablja pri analizi skladb, kar pripomore k boljšemu razumevanju in h kvalitetnejši izvedbi programa. Večja prenosljivost znanja oblikuje tudi samostojnejšo osebnost, ki se lažje sooča z različnimi izzivi v stroki in v življenju. Zmožnost povezovanja različnih znanj, uvidov in spretnosti pa hkrati prispeva k večji posameznikovi kulturni in etični zavesti ter osebnostni stabilnosti.

Učitelj spodbuja dijaka k obisku koncertov, ki so pomemben vir izkušenj in informacij, ki jih ne more dati sam pouk. Dijak tako spoznava bogastvo glasbene literature in se srečuje z interpretativnimi dosežki priznanih umetnikov, kar oblikuje njegovo umetniško osebnost. Ob tem spoznava zakonitosti profesionalnega dela svojega področja tudi s praktičnih, z organizacijskih in drugih vidikov, ki pomembno vplivajo na njegovo bodočo poklicno izbiro in pot.

Pouk naj poteka na akustičnem klavirju ali pianinu, ki je uglasen in redno vzdrževan.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti, ki jih dijak dosega v okviru pouka.

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

- » Spoznava ^{SC}(1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika. ^{SC}(1.1.2.2)
- » Analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi. ^{SC}(1.1.4.1)
- » Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo. ^{SC}(1.1.5.1)
- » Vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje. ^{SC}(1.3.1.1)
- » Spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst. ^{SC}(1.3.2.1).
- » Uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. ^{SC}(1.3.4.1)
- » Svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje. ^{SC}(1.3.4.2)
- » Živi kulturo in umetnost kot vrednoto. ^{SC}(1.3.5.1)

Trajnostni razvoj

- » S pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem. ^{SC}(2.1.1.1)
- » Gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov. ^{SC}(2.1.3.1)
- » Kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv. ^{SC}(2.2.2.1)
- » Sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost. ^{SC}(2.4.2.1)

Zdravje in dobrobit

- » Uravnava lastno doživljanje ^{SC}(3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje. ^{SC}(3.1.2.2)
- » Glasbene dejavnosti spodbujajo radovednost ^{SC}(3.1.4.1) in sprostitve. ^{SC}(3.2.3.2)
- » Vključuje se v gibalne dejavnosti ^{SC}(3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja ^{SC}(3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja. ^{SC}(3.2.4.1)
- » Razvija spretnost aktivnega poslušanja ^{SC}(3.3.2.1) in sodelovalne veščine. ^{SC}(3.3.3.1)

Digitalna kompetentnost

- » Pri iskanju informacij o glasbi ^{SC}(4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo. ^{SC}(4.2.1.1), ^{SC}(4.3.1.1), ^{SC}(4.3.2.1)
- » Upravlja svojo digitalno identiteto. ^{SC}(4.2.6.1)
- » Prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati. ^{SC}(4.5.1.1)

Podjetnost

- » Uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov. SC (5.1.2.1), SC (5.3.1.1)
- » Vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev. SC (5.3.5.2)
- » Uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju. SC (5.3.5.3)

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganjem teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemljanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Gljučni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohqiil>

Holcar, A. idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: Tehnične in muzikalne prvine, Skladbe različnih obdobij in značajev ter Skladbe a prima vista, učenje harmonizacije in osnov improvizacije.

Ob tem razvija osnovno orientacijo na klaviaturi, se uvaja v hkratno branje sopranskega in basovskega ključa, oblikuje držo telesa za igranje klavirja ter ob tem razvija izvajalske spretnosti, prožnost gibov, spozna različne načine artikulacije in oblikuje odnos do klavirskega tona.

Dijak igra po posluhu ter ob različnih klavirskih začetnicah spozna domače in tuje ljudske pesmi, s poudarkom na slovenskem kulturnem izročilu. Postopoma tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvlada krajše ter značajsko raznolike skladbe iz različnih obdobij in slogov ter ob tem razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

○: spozna osnovne psihofizične vaje za ogrevanje in raztezanje celega telesa ter za optimalno klavirsko igro in nastopanje;

SC (3.2.1.1)

○: uzavešča držo telesa v ravnovesju in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred igranjem in med njim;

SC (3.2.3.2)

○: igra durove in molove 5-prstne pozicije v vseh tonalitetah, enakomerno in v raznolikih tempih;

○: igra C–, G–, D–, A–, E–, H–, F–durove in vzporedne molove lestvice, vzporedno in v protipostopu v eni oktavi, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;

○: igra durove in molove kvintakorde z obrati čez eno oktavo vzporedno, malo razložitev in v sozvočju, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;

○: spozna osnovne elemente pianistične tehnike;

○: spozna različne artikulacije v povezavi s klavirsko literaturo;

○: uzavešča vlogo zapestja kot dihalnega organa pianista v odnosu do različnih artikulacij in muzikalne izvedbe fraze.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **obvlada 5-prstne pozicije;**
- » natančno prikaže osnovne elemente pianistične tehnike (mehki portato, staccato, odtegljaj, legato, neodvisnost rok in prstov, sinhrono igranje, razloženo in sočasno igranje intervalov in akordov, pedal) v raznoliki dinamiki in v povezavi s klavirsko literaturo;
- » **zaigra durovo in molovo lestvico čez eno oktavo vzporedno in v protipostopu;**
- » **zaigra durov in molov kvintakord z obrati čez eno oktavo vzporedno, malo razložitev in v sozvočju.**

TERMINI

◦ lestvice ◦ akordi ◦ prstni redi ◦ tempo ◦ artikulacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak najprej obvlada koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno izvajanje 5-prstnih pozicij v vseh tonalitetah ter z raznolikimi artikulacijami in šele zatem na enak način usvaja lestvice.

Izvajanje lestvic in akordov naj temelji na dobri slušni predstavi in teoretičnem razumevanju.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

Dijak izkaže koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno obvladovanje izbranih lestvic in akordov.

Izvajanje lestvic in akordov naj temelji na dobri slušni predstavi in teoretičnem razumevanju.

SKLADBE RAZLIČNIH OBDOBIJ IN ZNAČAJEV

CILJI

Dijak:

🟡: poje in igra po posluhu;

🔴 (3.1.5.1)

🟡: spozna, ohranja, neguje ter oživlja tradicionalne pesmi in napeve različnih narodov, predvsem pa slovensko kulturno izročilo;

🔴 (1.3.2.1)

🟡: postopno usvaja branje in igranje iz dveh notnih sistemov hkrati;

🔴 (1.1.4.1)

🟡: seznanja se z izraznimi zmožnostmi glasbila, vključno z uporabo pedalov;

🟡: pozornost posveča tonu, fraziranju, koordinaciji leve in desne roke ter raznoliki artikulaciji;

🟡: povezuje tehnične in glasbene prvine tako, da razvija občutek za natančen pulz, ritem, metrum ter občutljivost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha;

🟡: ob igranju se uči vrednotiti kvaliteto tona, fraziranja, koordinacije in artikulacije;

🟡: spozna skladbe etudnega značaja, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike ter ustrezajo dijakovim sposobnostim in predznanju;

🟡: se uči ustrezne izbire prstnih redov ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;

🟡: spozna in igra lirične skladbe, ki predvidevajo dinamiko, agogiko, uporabo pedala;

🟡: spozna in igra skladbe obdobja od baroka do 21. stoletja.

🔴 (1.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zapoje in zaigra po posluhu;

» zaigra tradicionalne pesmi in napeve slovenskega kulturnega izročila ter različnih narodov;

» zna brati in igrati iz dveh notnih sistemov hkrati;

» zaigra skladbe etudnega značaja;

» zaigra skladbe različnih obdobja in značajev;

» zaigra skladbe slovenskega avtorja ali lastne skladbe.

TERMINI

◦ etuda ◦ tradicionalna pesem in napev ◦ slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja ◦ pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, agogike, fraziranja, dinamike in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor skladb naj upošteva raznolikost tehničnih, muzikalnih in slogovnih prvin, tudi v povezavi z dijakovimi zmožnostmi ter z vsebinami, ki jih dijak spoznava in usvaja pri svojem obveznem glasbilu.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE

CILJI

Dijak:

- igra kratke vaje a prima vista z vsako roko posebej;
- se uči transponirati lažje tehnične vaje;
- v različnih tonalitetah raziskuje preproste enoglasne fraze vprašanja in odgovora, samostojno, izmenjaje z učiteljem ali drugim dijakom;
- SC (1.3.4.1)
- po posluhu igra melodije slovenskih ljudskih pesmi v različnih tonalitetah in s spremljavo osnovnih tonov akordov;
- harmonizira ljudske pesmi in napeve z akordi glavnih stopenj (T, S, D, D7);
- improvizira v dani 5-prstni poziciji ob spremljavi učitelja, posnetka ali lastni preprosti ostinatni spremljavi.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tekoče zaigra kratke vaje *a prima vista* z vsako roko posebej;
- » zna transponirati lažje tehnične vaje;
- » harmonizira ljudske pesmi in napeve z akordi glavnih stopenj (T, S, D, D7).

TERMINI

○ a prima vista ○ kadence ○ harmonične in melodične lege akordov ○ taktovski načini in ritmični vzorci v raznolikosti plesnih oblik ○ fraze ○ improvizacija ○ harmonizacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Pri harmonizaciji ljudskih pesmi in napevov igra z desno roko melodijo in z levo harmonizirano spremljavo.

Pri improvizaciji lahko uporablja spremljave in posnetke iz učbenikov Improviziram ob klavirju 1 in Moj prijatelj klavir 1.

Dijaka spodbujamo, da skozi raziskovanje klavirskega tona, melodij in harmonij ter ritma razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z igranjem lastnih skladb ali improvizacij na nastopih

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično in muzikalno obvladovanje harmonizacije. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku.

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 2. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: Tehnične in muzikalne prvine, Etude, Skladbe iz obdobja baroka, predklasicizma in klasicizma, Skladbe iz obdobja zgodnje romantike do 21. stoletja ter Skladbe a prima vista, harmonizacija osnove improvizacije, klavirski duo. Ob tem pogloblja orientacijo na klaviaturi, izvajalske spretnosti, prožnost gibov, hkratno branje violinskega in basovskega ključa, uporablja različne artikulacije in razvija odnos do klavirskega tona. Dijak igra po posluhu ter ob različni literaturi spozna domače in tuje ljudske pesmi, s poudarkom na slovenski kulturni zakladnici. Postopoma tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvlada značajsko raznolike skladbe iz različnih obdobja in slogov ter ob tem razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- 🕒 nadaljuje z učenjem psihofizičnih vaj za ogrevanje in raztezanje celega telesa ter za optimalno klavirsko igro in nastopanje;
- 🕒 uzavešča držo telesa v ravnovesju in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred igranjem in med igranjem;
- 📄 (3.2.3.2)
- 🕒 igra C–, G–, D–, A–, E–, H–, F–durovo in vzporedne molove lestvice, vzporedno in v protipostopu v dveh oktavah, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- 🕒 igra Fis–, Cis–, Gis–, B–, Es–, As–durovo in vzporedne molove lestvice z enharmonskimi različicami vzporedno in v protipostopu v eni oktavi, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- 🕒 igra malo razložitev in sozvočje vseh durovih in molovih kvintakordov z obrati, čez dve oktavi vzporedno, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- 🕒 napreduje v spretnosti izvajanja osnovnih elementov pianistične tehnike;
- 🕒 raziskuje različne artikulacije v povezavi s klavirsko literaturo;
- 🕒 raziskuje vlogo zapetja kot dihalnega organa pianista v odnosu do različnih artikulacij in muzikalne izvedbe fraze.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra C–, G–, D–, A–, E–, H–, F–durovo in vzporedne molove lestvice, vzporedno in v protipostopu v dveh oktavah;
- » zaigra Fis–, Cis–, Gis–, B–, Es–, As–durovo in vzporedne molove lestvice z enharmonskimi različicami, vzporedno in v protipostopu v eni oktavi;
- » zaigra vse durove in molove kvintakorde z obrati čez eno oktavo vzporedno, razloženo in v sozvočju.

TERMINI

- prstni redi

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak na podlagi lastnih tehničnih izzivov samostojno ustvarja tehnične vaje in jih transponira.

Izvajanje lestvic in akordov naj temelji na dobri slušni predstavi in teoretičnem razumevanju.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

Dijak izkaže koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno obvladovanje izbranih lestvic in akordov.

ETUDE

CILJI

Dijak:

O: igra etude in skladbe etudnega značaja, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike ter ustrezajo dijakovim sposobnostim in predznanju;

SC (3.2.1.3)

O: uporablja ustrezne prstne rede ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;

O: pozornost posveča kvaliteti tona, fraziranju, razvoju drobne tehnike, koordinaciji leve in desne roke, gibanju palca, rotaciji, različni artikulaciji;

O: povezuje tehnične in glasbene prvine tako, da razvija občutek za natančen pulz, ritem, metrum ter občutljivost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra etude in skladbe etudnega značaja, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Etude in skladbe etudnega značaja klavirskih šol so lahko odlična izhodiščna spodbuda za razvijanje dijakove samozavesti. Pri izbiri skladb upoštevamo raznolikost tehničnih prvin, tudi v povezavi z dijakovimi zmožnostmi ter z elementi, s katerimi se dijak sooča v izbrani klavirski literaturi. Priporočene skladbe lažje težavnostne stopnje uporabljamo za urjenje hitrega branja in igranje *a prima vista*.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih etud ali skladb etudnega značaja. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA, PREDKLASICIZMA IN KLASICIZMA

CILJI

Dijak:

- : spozna krajše plesne in druge miniaturne skladbe baročne, predklasicistične in klasicistične literature;
- SC (1.3.2.1)
- : razvija in vrednoti občutek za ritem, metrum, pulz in tempo;
- : spozna uporabo različnih vrst artikulacije ob sočasnem igranju dveh samostojnih linij;
- : seznaja se z izvajalsko prakso iz teh obdobj;
- : spozna zgodovino razvoja klavirja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra krajše plesne in druge miniaturne skladbe baročne, predklasicistične in klasicistične literature;
- » uporabi različne vrste artikulacije ob sočasnem igranju dveh samostojnih linij;
- » pozna osnove izvajalske prakse iz teh obdobj.

TERMINI

- baročne, predklasicistične in klasicistične plesne in druge miniaturne glasbene oblike
- polifonija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak spozna in primerja značilnosti posameznih plesov in drugih miniaturnih skladb različnih značajev.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBIJ OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

- : nadgrajuje poznavanje tradicionalnih pesmi in napevov različnih narodov, predvsem slovenskega kulturnega izročila;
- : seznanja se z izraznimi zmožnostmi glasbila, vključno z uporabo pedalov;
- : pozornost posveča tonu, fraziranju, koordinaciji leve in desne roke ter raznoliki artikulaciji;
- : ob igranju skladb iz obdobja od zgodnje romantike do 21. stoletja pogloblja tehnične in glasbene prvine;
- : razvija in vrednoti natančen pulz, ritem, metrum in tempo ter kvaliteto tonskega, melodičnega in harmonskega izvajanja;
- : igra lirične skladbe z avtentičnim izražanjem dinamike, agogike ter z ustrezno uporabo pedala;
- : spoznava in igra skladbe obdobja od zgodnje romantike do 21. stoletja;
- SC (1.3.2.1)
- : spoznava in igra skladbe slovenskih avtorjev;
- : spoznava in igra skladbe uveljavljenih filmskih skladateljev.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede tradicionalne pesmi in napeve različnih narodov;
- » izvede lirične skladbe;
- » izvede skladbe obdobja od zgodnje romantike do 21. stoletja;
- » izvede skladbe slovenskih avtorjev.

TERMINI

- tradicionalna pesem in napev
- slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak razlikuje značilnosti posameznih obdobij, zna utemeljiti značilnosti določenega glasbenega obdobja in prepozna vplive zgodnejših glasbenih obdobij na kasnejše glasbene oblike.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, KLAVIRSKI DUO

CILJI

Dijak:

- : igra kratke vaje a prima vista;
- : transponira tehnične vaje;
- : v različnih tonalitetah igra preproste enoglasne fraze vprašanja in odgovora, samostojno, izmenjuje z učiteljem ali drugim dijakom;
- : igra avtentične, plagalne in popolne kadence v tonalitetah do treh predznakov;
- : po posluhu igra melodije slovenskih ljudskih pesmi v različnih tonalitetah in s preprosto akordično spremljavo, uporablja tudi stranske stopnje;
- SC (1.3.5.1)
- : improvizira v dani lestvici ob spremljavi učitelja, posnetka ali lastni preprosti ostinatni ali kadenčni spremljavi.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra skladbo *a prima vista*;
- » zaigra part *secondo* v klavirskem duu ali osemtaktno harmonizacijo ljudske pesmi ali napeva z akordi glavnih in stranskih stopenj.

TERMINI

- kadence
- harmonične in melodične lege akordov
- klavirski duo

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijaka spodbujamo, da skozi raziskovanje klavirskega tona, melodij in harmonij ter ritma razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

Pri improvizaciji lahko uporablja spremljave in posnetke iz učbenikov Improviziram ob klavirju 1 in Moj prijatelj klavir 2.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z igranjem lastnih skladb ali improvizacij na nastopih

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje branja dodeljene skladbe in pripravljene harmonizacije. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku.

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 3. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: Tehnične in muzikalne prvine, Etude, Skladbe iz obdobja baroka in predklasicizma, Skladbe iz obdobja klasicizma, Skladbe iz obdobja od zgodnje romantike do 21. stoletja ter Skladbe a prima vista, osnove improvizacije, spremljava instrumentalistov in pevcev, klavirski duo. Ob tem pogloblja izvajalske spretnosti in razvija svojo muzikalnost. Dijak ob različni literaturi spozna glasbene vsebine domačih in tujih skladateljev, s poudarkom na slovenski glasbeni zakladnici. Postopoma tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvlada značajsko raznolike skladbe iz različnih obdobja, slogov in žanrov ter ob tem razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : nadgrajuje znanje psiho-fizičnih vaj za ogrevanje in raztezanje celega telesa ter za optimalno klavirsko igro in nastopanje;
- : raziskuje uzaveščeno telesno ravnoesje in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred in med igranjem;
- SC (3.2.3.2)
- : igra vse lestvice v razdalji oktave, vzporedno in kombinirano čez dve oktavi, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- : igra vse durove in molove kvintakorde, malo razložitev in v sozvočju, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- : igra zmanjšane septakorde, mala razložitev in v sozvočju čez eno oktavo, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- : zavestno usvaja osnovne elemente pianistične tehnike;
- : izvaja različne artikulacije v povezavi s klavirsko literaturo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra durovo ali molovo lestvico v razdalji oktave, vzporedno in kombinirano, čez dve oktavi;
- » zaigra durov ali molov kvintakord čez dve oktavi, malo razložitev in v sozvočju;
- » zaigra zmanjšane septakorde, malo razložitev in v sozvočju čez eno oktavo.

TERMINI

- zmanjšani septakord

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor tehničnih in muzikalnih prvin naj se navezuje predvsem na klavirsko literaturo, ki jo dijak izvaja.

Izvajanje lestvic in akordov naj temelji na dobri slušni predstavi in teoretičnem razumevanju.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

Dijak izkaže koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno obvladovanje izbranih lestvic in akordov.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : igra etude, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike ter ustrezajo dijakovim sposobnostim in predznanju;
- : izbira ustrezne prstne rede ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;
- : pozornost posveča kvaliteti tona, fraziranju, razvoju drobne tehnike, koordinaciji leve in desne roke, gibanju palca, rotaciji, različni artikulaciji;
- : povezuje tehnične in glasbene prvine tako, da razvija občutek za natančen pulz, ritem, metrum ter občutljivost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etude, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike;

TERMINI

◦ etuda ◦ pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, fraziranja, dinamike in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor etud naj upošteva raznolikost tehničnih prvin, tudi v povezavi z dijakovimi zmožnostmi ter z elementi, s katerimi se dijak sooča v izbrani klavirski literaturi.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih etud. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA IN PREDKLASICIZMA

CILJI

Dijak:

- : spoznava temeljne značilnosti in slogovne posebnosti baročne in predklasicistične literature;
- : raziskuje zgodovino razvoja klavirja;
- SC (1.1.2.1)
- : nadgrajuje osnove polifonije z igranjem kanonov in dvoglasja;
- : raziskuje različne vrste artikulacije ob sočasnem igranju dveh samostojnih linij;
- : usvaja posamezne skladbe baročnih ter predklasicističnih skladateljev.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra kanon in dvoglasje;
- » zaigra polifono skladbo.

TERMINI

◦ menuet ◦ sarabanda ◦ kanon ◦ mordent ◦ trilček

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBJA KLASICIZMA

CILJI

Dijak:

O: spoznava krajše klasicistične glasbene oblike (menueti, nemški plesi, ekoseze idr.) in ciklične oblike (sonatine);

SC (1.3.2.1)

O: spoznava temeljne slogovne značilnosti obdobja (artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija, okraševanje, harmonija, polifonija);

SC (1.1.2.2)

O: ob upoštevanju slogovnih zakonitosti in skladateljevih oznak razvija občutek za pulz, ritem, tempo, agogiko in smisel za avtentičnost glasbenega izraza.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra klasicistično skladbo krajše glasbene oblike ali en stavek sonatine.

TERMINI

◦ sonatni stavek in druge klasicistične oblike

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBJI OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

○: spozna nabor skladb, ki izhajajo iz pesmi in napevov ter plesnih tradicij kulture različnih narodov in zgodovinskih slogov, ter ob tem razvija občutek za ritem, oblikovanje fraze ter agogiko;

SC (1.3.2.1)

○: spozna temeljne interpretacijske značilnosti slogov od romantike do sodobnega časa;

○: raziskuje čustva, razpoloženja in značaje skladb ter avtentičnost glasbenega izraza;

○: uporablja različne metode pomnjenja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra krajše skladbe različnih značajev ali daljšo skladbo.

TERMINI

◦ slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja ◦ kulturno izročilo narodov

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak razlikuje značilnosti posameznih obdobj, zna opredeliti značilnosti določenega glasbenega obdobja in prepozna vplive zgodnejših glasbenih obdobj na kasnejše glasbene oblike.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE A PRIMA VISTA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, SPREMLJAVA INSTRUMENTALISTOV IN PEVCEV, KLAVIRSKI DUO

CILJI

Dijak:

- : bere kratke vaje a prima vista;
 - : transponira lažje tehnične vaje;
 - : po posluhu igra melodije slovenskih ljudskih pesmi v različnih tonalitetah in s preprosto akordično spremljavo, uporablja tudi stranske stopnje;
 - : se uči harmonizirati preproste melodije;
 - : izvaja preproste spremljave za svoj obvezni instrument na stopnji osnovnega glasbenega izobraževanja in spozna spremljave različnih instrumentalistov in pevcev;
 - : improvizira v dani lestvici ob lastni kadenčni spremljavi.
- SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra skladbo *a prima vista*;
- » zaigra klavirsko spremljavo instrumentalista ali pevca ali *part secondo* v klavirskem duu.

TERMINI

○ a prima vista ○ kadence ○ harmonične in melodične lege akordov ○ taktovski načini in ritmični vzorci v raznolikosti plesnih oblik ○ fraze ○ improvizacija ○ harmonizacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijaka spodbujamo, da skozi raziskovanje klavirskega tona, melodij in harmonij ter ritma razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z igranjem lastnih skladb ali improvizacij na internih in javnih nastopih

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje branja dodeljene skladbe. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku.

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: Tehnične in muzikalne prvine, Etude, Skladbe iz obdobja baroka in predklasicizma, Skladbe iz obdobja klasicizma, Skladbe iz obdobja od zgodnje romantike do 21. stoletja, Skladbe slovenskih skladateljev in Skladbe a prima vista, osnove improvizacije, spremljava instrumentalistov in pevcev, klavirski duo. Ob tem pogloblja izvajalske spretnosti in razvija svojo muzikalnost. Dijak ob različni literaturi spozna glasbene vsebine domačih in tujih skladateljev, s poudarkom na slovenski glasbeni zakladnici. Postopoma tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvlada značajsko raznolike skladbe iz različnih obdobja, slogov in žanrov ter ob tem razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : uči se samostojnega vrednotenja in raziskovanja učinkovitosti psiho-fizičnih vaj za ogrevanje in raztezanje celega telesa ter za optimalno klavirsko igro in nastopanje;
- : raziskuje uzavešeno telesno ravnoesje in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred in med igranjem;
- SC (3.2.3.2)
- : igra vse durove in molove lestvice v razdalji oktave, vzporedno čez štiri oktave, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- : igra vse durove in molove štiriglasne kvintakorde v dveh oktavah, malo razložitve in v sozvočju, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- : igra zmanjšane in dominantne septakorde, malo razložitve in v sozvočju, v eni oktavi, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;
- : zavestno usvaja osnovne elemente pianistične tehnike;
- : izvaja različne artikulacije v povezavi s klavirsko literaturo;
- : razvija zdravo koordinirano prstno tehniko.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra durovo ali molovo lestvico v razdalji oktave, vzporedno čez štiri oktave;
- » zaigra durov ali molov štiriglasni kvintakord v dveh oktavah, malo razložitev in v sozvočju;
- » zaigra zmanjšani ali dominantne septakorde v eni oktavi, malo razložitev in v sozvočju.

TERMINI

◦ lestvice ◦ akordi ◦ prstni redi ◦ pojmi za izražanje ritma, tempa, agogike, artikulacije in dinamike

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor tehničnih in muzikalnih prvin naj se navezuje predvsem na klavirsko literaturo, ki jo dijak izvaja.

Izvajanje lestvic in akordov naj temelji na dobri slušni predstavi in teoretičnem razumevanju.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

Dijak izkaže koordinirano, enakomerno in tonsko izenačeno obvladovanje izbranih lestvic in akordov.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- igra etude, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike ter ustrezajo dijakovim sposobnostim in predznanju;
- izbira ustrezne prstne rede ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;
- pozornost posveča kvaliteti tona, fraziranju, razvoju drobne tehnike, hitrosti, gibanju palca, rotaciji, različni artikulaciji, sozvočnim intervalom in akordom;
- povezuje tehnične in glasbene prvine tako, da razvija občutek za natančen pulz, ritem, metrum ter občutljivost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etudi.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Izbor etud naj upošteva raznolikost tehničnih prvin, tudi v povezavi z dijakovimi zmožnostmi ter z elementi, s katerimi se dijak sooča v izbrani klavirski literaturi.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih etud. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA IN PREDKLASICIZMA

CILJI

Dijak:

- : raziskuje temeljne značilnosti in slogovne posebnosti baročne in predklasicistične literature;
- : obvladuje osnove polifonije z igranjem kanonov in dvoglasja;
- : usvaja različne vrste artikulacije ob sočasnem igranju dveh samostojnih linij;
- : usvaja posamezne skladbe baročnih in predklasicističnih skladateljev.

SC (1.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra skladbo baročnega ali predklasicističnega skladatelja.

TERMINI

- baročne in predklasicistične glasbene oblike

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBJA KLASICIZMA

CILJI

Dijak:

○: spoznava krajše klasicistične glasbene oblike (menueti, nemški plesi, ekoseze idr.) in ciklične oblike (sonatine);

○: spoznava temeljne slogovne značilnosti obdobja (artikulacija, fraziranje, dinamika, pedalizacija, okraševanje, harmonija, polifonija);

SC (1.1.2.1)

○: ob upoštevanju slogovnih zakonitosti in skladateljevih oznak razvija občutek za pulz, ritem, tempo, agogiko in smisel za avtentičnost glasbenega izraza.

SC (1.1.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra en stavek sonatine.

TERMINI

○ sonatni stavek in druge klasicistične oblike ○ pojmi za izražanje pulza, ritma, tempa in agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak zna analizirati sonatno obliko; določi teme in tonalitete, samostojno spremlja izbrane teme s preprostimi akordi ter ob tem uzavesti fraziranje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE IZ OBDOBJI OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

○: spoznava nabor skladb, ki izhajajo iz pesmi in napevov ter plesnih tradicij kulture različnih narodov in zgodovinskih slogov, ter ob tem razvija občutek za ritem, oblikovanje fraze ter agogiko;

SC (1.3.2.1)

○: raziskuje temeljne interpretacijske značilnosti slogov od romantike do sodobnega časa;

○: raziskuje čustva, razpoloženja in značaje skladb ter avtentičnost glasbenega izraza;

○: uporablja različne metode pomnjenja (slušni, vizualni, motorični, harmonski, besedni, čustveni spomin idr.).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra skladbo na pamet.

TERMINI

○ slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja ○ pojmi za izražanje pulza, ritma, tempa, agogike, artikulacije, ornamentacije, dinamike, fražiranja, polifonije in harmonije

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak razlikuje značilnosti posameznih obdobj, zna opredeliti značilnosti določenega glasbenega obdobja in prepozna vplive zgodnejših glasbenih obdobj na kasnejše glasbene oblike.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

O: s skladbami slovenskih skladateljev spoznava, ohranja, neguje in oživlja domačo umetnost;

SC (1.3.2.1)

O: spoznava različne sloge pisanja slovenskih avtorjev;

I: pozna licence in avtorske pravice; spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno navaja.

SC (4.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izvede skladbo slovenskega skladatelja ali lastno skladbo.

TERMINI

◦ pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak igra vsaj eno skladbo slovenskega avtorja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

» s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

» z nastopi, na katerih dela izvaja na pamet

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje izbranih skladb. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku in na nastopih.

SKLADBE A PRIMA VISTA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, SPREMLJAVA INSTRUMENTALISTOV IN PEVCEV, KLAVIRSKI DUO

CILJI

Dijak:

- : igra vaje a prima vista;
- : transponira tehnične vaje;
- : igra avtentične, plagalne in popolne kadence v različnih tonalitetah;
- : po posluhu igra melodije slovenskih ljudskih, popularnih ali drugih skladb v različnih tonalitetah in s preprosto akordično spremljavo;
- : zna harmonizirati preproste melodije;
- : izvaja preproste spremljave za svoj obvezni instrument na stopnji osnovnega glasbenega izobraževanja in spozna spremljave različnih instrumentalistov in pevcev;
- : improvizira v dani lestvici ob lastni kadenčni spremljavi;

I: presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.

SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra skladbo *a prima vista*;
- » samostojno pripravi in zaigra klavirsko spremljavo instrumentalista ali pevca.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijaka spodbujamo, da skozi raziskovanje klavirskega tona, melodij in harmonij ter ritma razvija lastno ustvarjalnost in izraz.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v učiteljevi prisotnosti ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja

- » s polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » z igranjem lastnih skladb ali improvizacij na internih in javnih nastopih

OPISNI KRITERIJI

Ocenjujemo tehnično, ritmično, muzikalno, slogovno in izrazno obvladovanje branja dodeljene skladbe. Ocena naj bo objektivna ter odraz tega, kar je dijak dejansko izkazal med letom pri pouku.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Burnam, E. M.: A Dozen a Day, Pre-Practice Technical Exercises for the Piano, 1. zvezek;
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications.

SKLADBE RAZLIČNIH OBDOBIJ IN ZNAČAJEV

- » Aaron, M.: Piano Course, Lessons, Grade 1 in 2;
- » Bartók, B.: Mikrokosmos, 1. zvezek;
- » Bastien, J.: Piano Basics Level 1;
- » Dekleva, I.: Po belih in črnih tipkah;
- » Emonts, F.: Evropska klavirska šola, 1. zvezek;
- » Faber, N., in Faber, R.: Adult Piano Adventures;
- » Gašperšič, E.: Mi muzikanti smo, veselo pojemo;
- » Gillock, W.: Poudarek na Gillocku, zvezek 1 in zvezek 2 (Accent on Gillock, Volume One in Volume Two);
- » Glavina, B.: Klavirske kratkice;
- » Gregl, L.: Najskladbice za klavir 1;
- » Hervé, C., in Pouillard, J.: Moje prvo leto za klavirjem (Ma première année de piano), 101 enostavna etuda (101 Premières études);
- » Hradecky, E.: Dvoglasne klavirske miniature na eni strani;
- » Ivanuša, D.: Ljudske za klavir;
- » Kršić, J.: Početna škola za klavir;
- » Kvartič, E.: Klavirska začetnica, Skladbe za klavir 1, Slovenske klavirske skladbe za mladino 1;
- » Matz, R. – Šaban, L.: Osnovna škola za klavir;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. zvezek;

- » Norton, C.: The Microjazz Collection;
- » Palmer, W. A. in Manus, M.: Alfred's Self-Teaching Adult Piano Course: The new, easy and fun way to teach yourself to play;
- » Pavčič, J.: Narodne pesmi 1;
- » Počivavšek, A.: Jan igra;
- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu;
- » Pucihar, I. in J.: Moj prijatelj klavir 1, 2, 3;
- » Quoniam, B.: Pianissimo 1, Pianissimo Etudes;
- » Ramade-Etchebarne, A.: Kids in Concert – 10 Piano Pieces for Children;
- » Thompson, J. S.: Easiest Piano Course, Part 1 in Part 2, John Thompson's Modern Course for the Piano, Grade 1.

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE

A prima vista:

- » Pucihar, I. in J.: Moj prijatelj klavir *a prima vista*;
- » Harris, P.: Improve your sight-reading! Piano, Level 1, 2: A Progressive, interactive approach to sight-reading method;
- » skladbe klavirskih začetnic.

Kadence, harmonizacija, improvizacija:

- » Jager, M.: Improviziram ob klavirju 1;
- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu;
- » Pucihar, I. in J.: Moj prijatelj klavir 1 in 2, predlogi za improvizacijo.

2. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Burnam, E. M.: A Dozen a Day, Pre-Practice Technical Exercises for the Piano, 2. zvezek;
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications.

ETUDE

- » Aaron, M.: Piano Course, Lessons, Grade 2;
- » Bartók, B.: Mikrokosmos, 1. zvezek;
- » Bastien, J.: Piano Basics Level 2 in 3;
- » Duvernoy, J. B.: Etude op. 176;

- » Emonts, F.: Evropska klavirska šola, 2. zvezek;
- » Hervé, C., in Pouillard, J.: Ma deuxième année de piano; 101 Premières études, od št. 60 dalje;
- » Hradecky, E.: Dvoglasne klavirske miniature;
- » Kvartič, E.: Etude za klavir 1-2;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. in 2. zvezek;
- » Quoniam, B.: Les études pianissimo;
- » Ramade-Etchebarne, A.: Kids in concert – 10 Piano Pieces for Children.

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA, PREDKLASICIZMA IN KLASICIZMA

- » Bach, J. S.: Notna knjižica za Anno Magdaleno Bach;
- » Bradač, Z. in Hrašovec, S. (ur.): Male skladbe mojstrov od 17. do 19. stoletja, 1. zvezek;
- » Kvartič, E.: Skladbe za klavir 2;
- » Kunz, K.: 200 kratkih dvoglasnih kanonov, op. 14;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. zvezek;
- » Nograšek, M.: 70 skladbic za klavir;
- » Quoniam, B.: Pianissimo 1 in 2;
- » Sarauer, A., in Křížková, D. (ur.): Easy Pieces of the 17th and 18th Centuries;
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 1.

SKLADBE IZ OBDOBIJ OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

- » Aaron, M.: Piano Course, Lessons, Grade 2;
- » Bartók, B.: Mikrokosmos, 1. zvezek;
- » Bastien, J.: Piano Basics, Level 2, Classic Themes by Masters;
- » Davidsson, E.: Der fröhliche Dudelsack, Fivers, 15 Short Piano Pieces;
- » Faber, N., in Faber, R.: Adult Piano Adventures;
- » Gašperšič, E.: Mi muzikanti smo, veselo pojemo;
- » Gillock, W.: Accent on Gillock, Volume 3 in Volume 4, 24 Lyric Preludes in Romantic Style;
- » Glavina, B.: Drobtnice, Klavirske kratkice in Spominčice;
- » Hervé, C., in Pouillard, J.: Ma deuxième année de piano;
- » Hisaishi, J.: Ghibli Best Stories;
- » Hradecky, E.: Dvoglasne klavirske miniature;

- » Kabalevski, D.: 24 skladbic za otroke, op. 39, od št. 14 naprej;
- » Kvartič, E.: Skladbe za klavir 2, Slovenske klavirske skladbe za mladino 1;
- » Kamplet, R.: 12 skladb za klavir;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. in 2. zvezek;
- » Nograšek, M.: 70 skladbic za klavir;
- » Norton, C.: The Microjazz Collection;
- » Palmer, W. A. in Manus, M.: Alfred's Self-Teaching Adult Piano Course: The new, easy and fun way to teach yourself to play;
- » Pavčič, J.: Narodne pesmi;
- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu;
- » Quoniam, B.: Pianissimo 1 in 2;
- » Ramade-Etchebarne, A.: Kids in concert – 10 Piano Pieces for Children;
- » Rowley, A.: Pet miniaturnih preludijev in fug;
- » Sármay, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 1, Editio Musica Budapest;
- » Šivic, P.: Klavirske skladbice za mladino;
- » Škerjanc, L. M.: 24 diatoničnih preludijev;
- » Thompson, J.: John Thompson's Modern Course for the Piano, Grade 2;
- » Tomc, M.: Za mlade pianiste;
- » Tortora, G.: Furlanski gradovi – 12 etud za klavir (Castelli friulani – 12 studi per pianoforte);
- » Vinciguerra, R.: Barvni preludiji (I Preludii Colorati);
- » Williams, J.: Harry Potter;
- » Zimmer, H.: Pirati s Karibov.

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, KLAVIRSKI DUO

A prima vista:

- » Gregl, L.: Najskladbice za klavir 1;
- » Harris, P.: Improve Your Sight-reading! Piano, Level 2: A Progressive, Interactive Approach to Sight-reading;
- » skladbe klavirskih začetnic.

Kadence/harmonizacija/improvizacija:

- » Jager, M.: Improviziram ob klavirju 1;

- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu;
- » Pucihar, I. in J.: Moj prijatelj klavir 2 in 3, predlogi za improvizacijo.

Skladbe za klavirski duo:

- » Diabelli, A.: 28 skladb za klavir štiročno, op. 149;
- » Davidsson, E., Rdeči vrtljak: 18 lahkih klavirskih skladb (Das rote Karussell: 18 leichte Klavierstücke);
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola 1;
- » Peter, Z.: Mikroročne, štiročne skladbe za otroke;
- » Petrović, M. L.: Klavirski duo;
- » Waterman, F., in Harewood, M. (ur.): Me and my Piano, Duets Book 2;
- » Weinhandl, V. (ur.): Das vierhändige Tastenkrokodil.

3. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Cortot, A.: Rational Principles of Piano Technique;
- » Dekleva, I.: Klavirska tehnika;
- » Lister-Sink, B.: Freeing the Caged Bird – Developing Well-Coordinated, Injury-Preventive Piano Technique, DVD in drugi dostopni viri;
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications
- » Roskell, P.: The Complete Pianist: from Healthy Technique to Natural Artistry, Faber Music;
- » Timakin, E.: dostopna literatura.

ETUDE

- » Burgmüller, J. F. F.: Etude za klavir op. 100;
- » Czerny, C.: Etude op. 821/1;
- » Glennie, E.: Perpetual Motion;
- » Kvartič, E.: Etude za klavir 3;
- » Lemoine, H.: Etude op. 37;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 2. in 3. zvezek;
- » Peterson, O.: Jazz Exercises 1;
- » Pozzoli, E.: 15 lahkih etud.

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA IN PREDKLASICIZMA

- » Bach, J. S.: Notna knjižica za Anno Magdaleno Bach;
- » Bradač, Z. in Hrašovec, S. (ur.): Male skladbe mojstrov od 17. do 19. stoletja, 2. zvezek;
- » Kvartič, E.: Skladbe za klavir 3;
- » Kunz, K.: 200 kratkih dvoglasnih kanonov, op. 14;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 2. zvezek;
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 2.

SKLADBE IZ OBDOBJA KLASICIZMA

- » Bradač, Z., in Hrašovec, S. (ur.): Izbor sonatin 1. in 2. zvezek;
- » Clementi, M.: Sonatine za klavir, op. 36/1, 2, 3;
- » Kvartič, E.: Sonatine in sonate 1;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola 2;
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 2 in 3.

SKLADBE IZ OBDOBJI OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

- » Bartók, B.: Mikrokozmos, Sz. 107, 1 in 2. zvezek, Za otroke, Sz. 42, 10 lahkih klavirskih del, Sz. 39, in 9 skladbic, Sz. 82;
- » Bradač, Z. in Hrašovec, S. (ur.): Slovenske klavirske skladbe za mladino 2;
- » Chopin, F.: Valček v a-molu, op. posth.;
- » Čajkovski, P. I.: Mladinski album, op. 39;
- » Debussy, C.: Mali pastir;
- » Economou, A.: Otroške muhavosti (Kinderlaunen);
- » Einaudi, L.: The Einaudi Collection;
- » Gillock, W.: Accent on Gillock, Volume 4 in Volume 5, ter 24 liričnih preludijev v romantičnem stilu;
- » Glière, R.: Osem lahkih skladb za klavir op. 43;
- » Grieg, E.: Lirične skladbe op. 12 in op. 38 ter Valček v a-molu;
- » Gubaidulina, S.: Glasbene igrače;
- » Hajdu, A.: Mlečna cesta (The Milky Way);
- » Hačaturjan, A.: Mladinski album za klavir;
- » Kabalevski, C.: Skladbe op. 27 ter Novelete op. 51 in op. 88;

- » Kalan, P.: Sonatina;
- » Koder, U.: Cvetje v jeseni;
- » Kopač, P. (ur.): Slovenski skladatelji mladim pianistom 1 in 2;
- » Kozina, M.: Divertimento;
- » Kvartič, E.: Slovenske klavirske skladbe za mladino 2, 3 ter Skladbe za klavir 3 in 4;
- » Lipovšek, M.: Dvanajst mladinskih pesmi;
- » Liszt, F.: Listi iz albuma za princeso Marie von Sayn-Wittgenstein (Albumblätter für Prinzessin Marie von Sayn-Wittgenstein), S. 166m;
- » Martinů, B.: Kolombina pleše;
- » Nikolajev, A.: Ruska šola za klavir, št. 2 in 3;
- » Peter, Z.: 33 enostranskih etud za klavir;
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 2 in 3, Editio Musica Budapest;
- » Schubert, F.: 17 Ländlerjev D. 366, D. 378;
- » Schumann, R.: Mladinski album op. 68;
- » Škerjanc, L. M.: 24 diatoničnih preludijev;
- » Tomc, M.: Za mlade pianiste;
- » Yiruma: V tebi teče reka (River flows in you);
- » Zveza primorskih glasbenih šol: Klavirske pisanice.

SKLADBE A PRIMA VISTA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, SPREMLJAVA INSTRUMENTALISTOV IN PEVCEV, KLAVIRSKI DUO

A prima vista:

- » Harris, P.: Improve Your Sight-reading! Piano, Level 3, 4: A Progressive, Interactive Approach to Sight-reading;
- » skladbe iz klavirskih začetnic.

Kadence/harmonizacija/improvizacija:

- » Jager, M.: Improviziram ob klavirju 1;
- » Pucihar, I. in J.: Moj prijatelj klavir 3, predlogi za improvizacijo.

Klavirski duo:

- » Arenski, A.: 6 otroških skladb op. 34;
- » Davidsson, E.: Rdeči vrtiljak (Das rote Karussell);

- » Diabelli, A.: 28 skladb za klavir štiriročno op. 149;
- » Weinhandel, V. (ur.): Das vierhändige Tastenkrokodil;
- » Heumann: Children's Classic Piano;
- » Pärt, A.: Pari Intervallo za klavir štiriročno ali dva klavirja;
- » Zrcalo v zrcalu (Spiegel im Spiegel) za klavir štiriročno;
- » Petrović, M. L.: Klavirski duo;
- » Peter, Z.: Menuett, Sarabande, Bourree & Gigue za klavir štiriročno.

4. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

- » Cortot, A.: Rational Principles of Piano Technique;
- » Dekleva, I.: Klavirska tehnika;
- » Lister-Sink, B.: Freeing the Caged Bird – Developing Well-Coordinated, Injury-Preventive Piano Technique, DVD in drugi dostopni viri;
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body;
- » Roskell, P.: The Complete Pianist: from Healthy Technique to Natural Artistry;
- » Timakin, E.: dostopna literatura.

ETUDE

- » Burgmüller, J. F. F.: Etude op. 100;
- » Czerny, C.: Etude, op. 821 in op. 849;
- » Heller, S.: Etude op. 45;
- » Kvartič, E.: Etude za klavir 3, 4, in 5;
- » Lemoine, H.: Etude op. 37;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 3. zvezek.

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA IN PREDKLASICIZMA

- » Bach, J. S.: Notna knjižica za Anno Magdaleno Bach, Mali preludiji (12), Notna knjižica za Wilhelma Friedemanna Bacha;
- » Bradač, Z. in Hrašovec, S. (ur.): Male skladbe mojstrov od 17. do 19. stoletja, 3. zvezek;
- » Händel, G. F.: 12 lahkih skladb;
- » Kvartič, E.: Skladbe za klavir 4;

- » Kunz, K.: 200 kratkih dvoglasnih kanonov, op. 14;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 3. zvezek;
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 3 in 4.

SKLADBE IZ OBDOBJA KLASICIZMA

- » Bradač, Z., in Hrašovec, S. (ur.): Izbor sonatin, 2. zvezek;
- » Clementi, M.: Sonatine za klavir op. 36;
- » Kuhlau, F.: 6 Sonatin za klavir op. 55;
- » Kvartič, E.: Sonatine in sonate 1, 2;
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola 3;
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 3 in 4.

SKLADBE IZ OBDOBJA OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

- » Bartók, B.: Mikrokosmos, Sz. 107, 2. in 3. zvezek, Za otroke, Sz. 42, 10 lahkih klavirskih del, Sz. 39, 9 skladbic, Sz. 82 in Romunski plesi, Sz. 56;
- » Bradač, Z., in Hrašovec, S. (ur.): Slovenske klavirske skladbe za mladino 2 in 3;
- » Carroll, W.: V južnih morjih (In Southern Seas);
- » Chopin, F.: 24 preludijev op. 28/4, 6, 7, 9 in 20, Valček v a-molu, op. posth., in Mazurka op. 68/2;
- » Čajkovski, P. I.: Mladinski album, op. 39;
- » Debussy, C.: Mali pastir in Otroški kotiček;
- » Dvořák, M.: Complete Jazz Piano Etudes;
- » Economou, A.: Otroške muhavosti (Kinderlaunen);
- » Einaudi, L.: The Einaudi Collection;
- » Gillock, W.: Accent on Gillock, Volume 4 in Volume 5, ter 24 liričnih preludijev v romantičnem stilu;
- » Glière, R.: Osem lahkih skladb za klavir op. 43;
- » Grieg, E.: Lirične skladbe op. 12 in op. 38;
- » Gubaidulina, S.: Glasbene igrače;
- » Gurlitt, C.: Miniature op. 172;
- » Hajdu, A.: Mlečna cesta (The Milky Way);
- » Hačaturjan, A.: Mladinski album za klavir;
- » Hisaishi, J.: Hana-Bi;

- » Kabalevski, C.: Skladbe op. 27 ter Novelete op. 51 in op. 88;
- » Krombholz, K.: Knjiga za skiciranje – 10 malih kompozicij za klavir, Madžarske narodne pesmi iz Bačke in Slavonije;
- » Kvartič, E.: Skladbe za klavir 4 in 5;
- » Ligeti, G. S.: Musica Ricercata, št. 1;
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Otroške skladbe op. 72 in Pesmi brez besed;
- » Nikolajev, A.: Ruska šola za klavir, št. 3;
- » Pärt, A.: Variacije za zdravljenje Arinuške (Variations for the Healing of Arinushka), Za Alino in Za Anna Mario;
- » Prokofjev, S.: Otroška glasba op. 65;
- » Reinecke, C.: Pet serenad za mladino (5 Serenaden für die Jugend) op. 183;
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 4;
- » Satie, E.: 3 Gymnopédies in 6 Gnossiennes;
- » Schubert, F.: 17 Ländlerjev D. 366, D. 378 in Sentimentalni valčki op. 50;
- » Schumann, R.: Mladinski album op. 68;
- » Šostakovič, D.: Plesi lutk, Lirični valček, Gavota, Romanca, Polka, Valček – scherzo, Hurdy-gurdy in Ples;
- » Tiersen, Y.: Amélie in Naval;
- » Tortora, G.: Furlanski gradovi – 12 etud za klavir (Castelli friulani – 12 studi per pianoforte);
- » Yiruma: V tebi teče reka (River flows in you).

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

- » Bradač, Z., in Hrašovec, S. (ur.): Slovenske klavirske skladbe za mladino, 2. in 3. zvezek;
- » Dekleva, I.: Ljubljanske razglednice;
- » Foerster, A.: Zagorska;
- » Glavina, B.: Klavirske miniature 1;
- » Jež, J.: Dve otroški suiti za klavir;
- » Kalan, P.: Sonatina;
- » Koder, U.: Cvetje v jeseni;
- » Kopač, P. (ur.): Slovenski skladatelji mladim pianistom 1 in 2;
- » Kozina, M.: Divertimento;

- » Kvartič, E.: Slovenske klavirske skladbe za mladino 2, 3, 4;
- » Lipovšek, M.: Dvanajst mladinskih pesmi;
- » Mihelčič, P.: Klavirske skladbe za mladino;
- » Mirk, V.: Rêveries;
- » Pavčič, J.: Narodne pesmi 2, 3;
- » Perpar, M.: Andantino;
- » Peter, Z.: 33 enostranskih etud za klavir;
- » Pustinek Rakar, K., in Vidic Lesjak, H.: En, dva, tri;
- » Srebotnjak, A : Scherzzando;
- » Šivic, P.: Klavirske skladbice za mladino;
- » Škerjanc, L. M.: Deset mladinskih skladbic;
- » Tomc, M.: Za mlade pianiste;
- » Zveza primorskih glasbenih šol: Klavirske pisanice.

Članki, revije:

- » Glavina, B. Slovenska klavirska glasba za otroke in mladino, dostopno na: [02_BojanGlavina.pdf \(zrss.si\)](https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/6tuivr3)
(<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/6tuivr3>);
- » notno gradivo v revijah Virkla.

SKLADBE A PRIMA VISTA, OSNOVE IMPROVIZACIJE, SPREMLJAVA INSTRUMENTALISTOV IN PEVCEV, KLAVIRSKI DUO

A prima vista:

- » Harris, P.: Improve Your Sight-reading! Piano, Level 3, 4: A Progressive, Interactive Approach to Sight-reading;
- » skladbe iz klavirskih začetnic.

Kadence/harmonizacija/improvizacija:

- » Jager, M.: Improviziram ob klavirju 1;
- » Pucihar, I. in J.: Moj prijatelj klavir 3, predlogi za improvizacijo.

Klavirski duo:

- » Arenski, A.: 6 otroških skladb op. 34;
- » Davidsson, E.: Rdeči vrtiljak (Das rote Karussell);
- » Diabelli, A.: 28 skladb za klavir štiriročno op. 149;

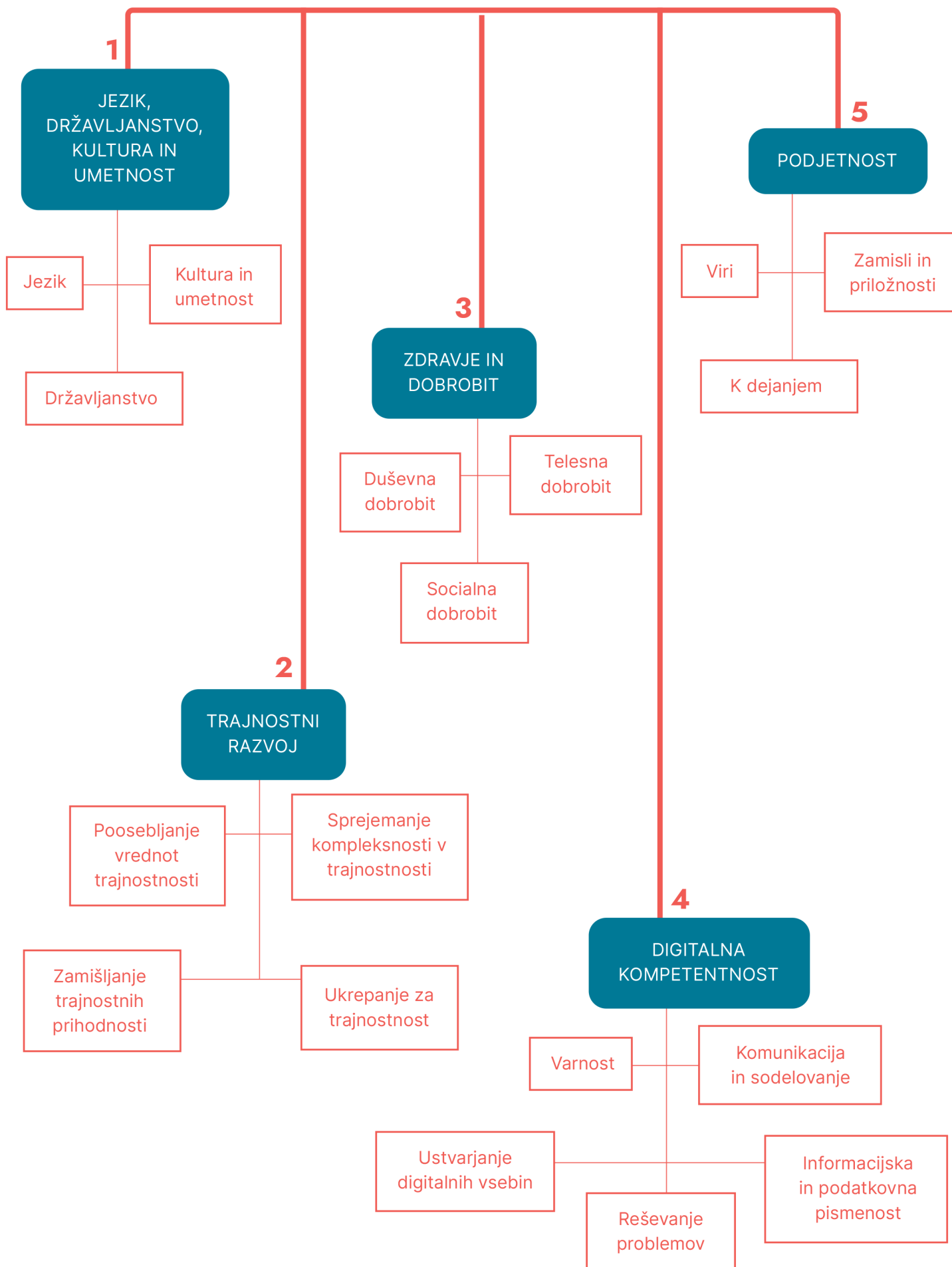
- » Weinhandel, V. (ur.): Das vierhändige Tastenkrokodil;
- » Heumann: Children's Classic Piano;
- » Pärt, A.: Pari Intervallo za klavir štiriročno ali za dva klavirja in Zrcalo v zrcalu (Spiegel im Spiegel) za klavir štiriročno;
- » Peter, Z.: Menuett, Sarabande, Bourree & Gigue za klavir štiriročno in Mala latino suite.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih): 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih): 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepozna avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednosti zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjaka itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.